

15. 2. 2018

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Věrohodnost výpovědi svědka

Výpověď svědka představuje jeden z nejčastěji používaných důkazů. V některých případech na posouzení výpovědi svědka (svědků) závisí výsledek celého řízení. Z hlediska soudu je v tomto případě zásadní zejména věrohodnost výpovědi.

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Judikatura zdůrazňuje nutnost přihlídnout k řadě faktorů, kdy celkové posouzení poskytuje závěr o pravdivosti či nepravdivosti tvrzených (prokazovaných) skutečností. Soud má věrohodnost výpovědi svědka hodnotit s přihlédnutím k:[1]

- tomu, jaký má svědek vztah k účastníkům řízení a k projednávané věci,
- tomu, jaká je jeho rozumová a duševní úroveň,
- okolnostem, jež doprovázely jeho vnímání skutečností, o nichž vypovídá, vzhledem ke způsobu reprodukce těchto skutečností a k chování při výslechu,
- poznatkům získaným na základě hodnocení jiných důkazů.

Svědkův poměr k účastníkům řízení (např. příbuzenský poměr) nezakládá nezpůsobilost svědčit. Soud má pouze povinnost vzít poměr svědka k účastníkům řízení v úvahu při hodnocení svědkovy výpovědi.[2] Soudy mají v některých případech sklon přikládat výpovědi osob spojených s účastníkem řízení, v jehož prospěch vypovídají, téměř nulovou hodnotu (případně si z jejího obsahu vyberou pouze to, co je pro účastníka řízení negativní, zatímco části vyznívající v jeho prospěch odmítnou zohlednit pro svědkův vztah k účastníku řízení). Takový postup není správný. Věrohodnost zde může být obecně o něco nižší než v případě zcela nezaujaté osoby, soud však výpověď nemůže zcela ignorovat. Obdobně nelze vyloučit svědeckou výpověď jen proto, že svědek náleží k určité sociální nebo profesní skupině.[3]

Ohledně chování svědka při výslechu je pro soud významná zejména jeho přesvědčivost, jistota, plynulost výpovědi a ochota odpovídat na otázky.[4] Jako negativní je vnímáno např. nejisté chování svědka, nebo pokud svědek nedokáže některé skutečnosti věrohodně vysvětlit.[5] Na druhou stranu, důvodem těchto jevů nemusí být to, že svědek při své výpovědi neuvádí pravdu. Nervozita může pramenit již z toho, že se svědek při své výpovědi u soudu nachází v pro něj nezvyklé a nepříjemné situaci, případně si na některé skutečnosti nedokáže vzpomenout. Vnější obraz svědkovy výpovědi ovlivňuje např. i jeho věk, zdravotní a psychický stav. Všechny tyto vlivy je třeba vzít v úvahu a případně uvést na pravou míru závěr o nevěrohodnosti výpovědi svědka, který soud může mylně učinit.

Ve vztahu k dalším důkazům je posuzováno především to, do jaké míry je důkaz výpovědi svědka souladný s jinými důkazy, zda jim odporuje, popřípadě zda se vzájemně doplňují.[6] Zde ovšem platí, že ne každý rozpor zakládá nevěrohodnost výpovědi svědka. „K závěru o nevěrohodnosti svědků vedou jen závažné rozpory v jejich výpovědích, popř. mezi jejich výpověďmi a tvrzením protistrany v řízení. Konstatování svědka, že si na něco nevzpomíná, jen postrádá konkrétní údaj a není rozporné s

tvrzením jiného svědka, který si na danou událost vzpomněl a popsal ji, pak nemůže odůvodnit závěr o nevěrohodnosti tohoto svědka.“[7] Případné rozpory je třeba hodnotit i vzhledem k okolnostem věci, např. k časovému odstupu výpovědi svědka od příslušné události. Pokud se obsah výpovědi svědka liší od jiných zjištěných skutečností pouze v dílčích detailech, nelze pro tento důvod konstatovat nevěrohodnost výpovědi – zejména vyjadřuje-li se k událostem starým několik let.

Je-li věrohodnost výpovědi svědka výrazně oslabena, je následkem to, že takový důkaz bude zpravidla jen součástí logického důkazního řetězce, který nenarušuje, nikoli důkazem rozhodujícím.[8] Odmítnání (resp. přisouzení minimální váhy) svědecké výpovědi např. pro výše zmíněný příbuzenský či jiný vztah svědka k účastníkovi řízení by odporovalo smyslu a účelu zákona.[9]

Mgr. Petr Motyčka,
advokát

[TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s. r. o.](#)

Trojanova 12
120 00 Praha 2

Tel.: +420 224 918 490

Fax: +420 224 920 468

e-mail: ak@iustitia.cz

[1] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2007, sp. zn. 21 Cdo 560/2006

[2] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 6. 2010, sp. zn. 22 Cdo 2516/2008

[3] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 8. 2002, sp. zn. 22 Cdo 1066/2002

[4] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2007, sp. zn. 21 Cdo 560/2006

[5] Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 10. 1997, sp. zn. 2 Cdon 257/97

[6] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2007, sp. zn. 21 Cdo 560/2006

[7] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 10. 2012, sp. zn. 26 Cdo 1239/2011

[8] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2008, sp. zn. 21 Cdo 3341/2006

[9] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2012, sp. zn. 25 Cdo 133/2011

Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)